Çocukluk Ça?? Travmalar? Anketi (CTQ-33)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Ça?? Travmalar? Anketi (CTQ-33)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19096

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Ça?? Travmalar? Anketi (CTQ-33), orijinal Çocukluk Ça?? Travmalar? Anketi'nin (CTQ) Türkçe popülasyona özgü olarak gözden geçirilmi? ve geni?letilmi? bir versiyonudur. Vedat ?ar ve meslekta?lar? taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilen bu anket, standart be? travma boyutuna ek olarak, Türk kültürü ve klinik gözlemleri do?rultusunda önemli bir ili?ki travmas? boyutu olan **A??r? Koruma-A??r? Kontrol** faktörünü ölçmek üzere 33 maddeye ç?kar?lm??t?r. CTQ-33, çocukluk döneminde ya?anan olumsuz deneyimlerin kapsaml? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirilmesini amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk Ça?? Travmalar?, CTQ-33, Anket, A??r? Koruma, A??r? Kontrol, ?li?ki Travmas?, Geli?tirme, Vedat ?ar.

Yazarlar

Vedat ?ar, I??l Necef, Tuba Mutluer, Fato? Parmis, Tuba Türk Kurtça.

Amaç

CTQ-33'ün temel amac?, çocukluk döneminde maruz kal?nan çe?itli istismar ve ihmal türlerini, özellikle de kültürel olarak hassas olan ili?ki dinamiklerini dikkate alarak, ergen ve yeti?kin bireylerde geriye dönük olarak güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu revizyon, orijinal CTQ'nun ölçtü?ü be? temel faktöre (Duygusal, Fiziksel ve Cinsel ?stismar; Duygusal ve Fiziksel ?hmal) ek olarak, a??r? ebeveyn kontrolü ve korumac?l???n?n yol açt??? travmatik etkileri ölçen bir boyut ekleyerek ölçe?in kapsam?n? geni?letmeyi hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, toplamda alt? temel psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?lar, bireyin çocukluk dönemindeki bak?m verenleriyle olan ili?kilerinde ya?ad??? olumsuz deneyimleri kapsamaktad?r. Ölçe?in ölçtü?ü yap?lar ?unlard?r:

Duygusal ?stismar: Çocu?un duygusal ihtiyaçlar?n?n sürekli reddedilmesi, a?a??lanmas? veya tehdit edilmesi.
Fiziksel ?stismar: Çocu?a fiziksel zarar veren veya yaralanmaya neden olabilecek eylemler.
Cinsel ?stismar: Çocu?un cinsel eylemlere maruz b?rak?lmas?.
Duygusal ?hmal: Çocu?un duygusal destek, sevgi ve rehberlikten yoksun b?rak?lmas?.
Fiziksel ?hmal: Çocu?un temel fiziksel ihtiyaçlar?n?n (yiyecek, bar?nma, t?bbi bak?m) kar??lanmamas?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

A??r? Koruma-A??r? Kontrol: Ebeveynlerin çocu?un bireyselle?mesini engelleyecek düzeyde müdahaleci, k?s?tlay?c? ve kontrolcü davran??lar sergilemesi. Bu faktör, CTQ-33'e özgü bir eklemedir ve ili?ki travmalar?n?n önemini vurgular.

Geçerlik

CTQ-33'ün geçerlik çal??malar?, özellikle 2021 tarihli referans makalede detayl?ca sunulmu?tur. Yap?lan analizlerde, ölçe?in yap? geçerli?i incelenmi? ve orijinal CTQ'nun be? faktörlü yap?s?n?n yan? s?ra, yeni eklenen A??r? Koruma-A??r? Kontrol faktörünün de ayr? ve anlaml? bir boyut olarak ortaya ç?kt??? gösterilmi?tir. Bu bulgu, ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemektedir.

Ayr?ca, ölçe?in ölçüt ba??ml? geçerli?i, çocukluk ça?? travmalar?yla ili?kili oldu?u bilinen di?er psikopatolojik yap?larla (örne?in, dissosiyasyon ve ki?ilik bozukluklar?) korelasyonlar?n?n incelenmesiyle test edilmi?tir. CTQ-33 puanlar?n?n, bu klinik sonuçlarla anlaml? düzeyde ili?kili oldu?u tespit edilmi?tir, bu da ölçe?in klinik aç?dan geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

CTQ-33'ün güvenirli?i, iç tutarl?l?k analizleri (Cronbach Alfa katsay?s?) ile de?erlendirilmi?tir. 2021 ara?t?rmas?, ölçe?in genel puan? ve alt? alt ölçe?i için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k katsay?lar? bildirmi?tir. Bu yüksek katsay?lar, ölçekteki maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir. Güvenirlik de?erlerinin, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kabul edilebilir standartlar?n üzerinde oldu?u belirtilmi?tir.

Faktör Analizi

CTQ-33'ün geli?tirilmesi sürecinde do?rulay?c? ve aç?klay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Analizler sonucunda, ölçe?in alt? faktörlü yap?s? do?rulanm??t?r. Bu alt? faktörlü model, standart be? travma türüne ek olarak, ?ar ve meslekta?lar? taraf?ndan önerilen **A??r? Koruma-A??r? Kontrol** faktörünün özgün bir bile?en olarak ayr??t???n? göstermi?tir. Bu ek faktör, özellikle kültürel ba?lamda ebeveynlik stillerinin travmatik potansiyelini yakalamas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme / Revize Edilmi? Öz Bildirim Ölçe?i

Format: 33 maddeden olu?ur. Maddeler tipik olarak 5'li Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?larak yan?tlan?r (Hemen Hiçbir Zaman'dan S?kl?kla'ya kadar).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler ve Yeti?kinler (Çocukluk ça?? deneyimlerini geriye dönük olarak de?erlendiren bireyler).

Ya? Grubu: Genellikle 18 ya? ve üstü.

Popülasyon Detaylar?: Klinik ve genel popülasyon örneklemlerinde uygulanabilir. Ölçe?in standardizasyon çal??mas? Türk örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireyin çocukluk döneminde (16 ya? öncesi) ya?ad??? istismar ve ihmal olaylar?n?n s?kl???n? ve ?iddetini de?erlendiren öz bildirim anketi metodolojisi kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk ?stismar?, Çocuk ?hmali, Psikometri, Ruh Sa?l???, CTQ-33, Travma, A??r? Kontrol.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Vedat ?AR

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: vsar@ku.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?imi)

Yaz??ma Adresi: Koç Üniversitesi T?p Fakültesi (Tahmini Kurumsal Ba?l?l?k)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021 (Revize ve Geni?letilmi? Versiyon)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ve klinik kullan?m izinleri için sorumlu yazar Vedat ?ar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Derecelendirme: Derecelendirme sistemi 5'li Likert tipi olup, toplam puanlar ve alt ölçek puanlar? hesaplanarak travma ?iddeti düzeyleri belirlenir. Yüksek puanlar, ilgili travma türünün daha ?iddetli ya?and???n? gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

?ar, V., Necef, I., Mutluer, T., Parmis, F. & Türk Kurtça, T. (2021). A Revised And Expanded Version Of The Turkish Childhood Trauma Questionnaire (CTQ-33): Overprotection-Overcontrol As Additional Factor. *Journal of Trauma & Dissociation*, *22*(1), 35-51. DOI: https://doi.org/10.1080/15299732.2020.1760171

Orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:
cocukluk-cagi-travmalari-anketi-ctq-33-toad.pdf

Çocukluk Ça?? Travmalar? Anketi (CTQ-33) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça listelenmemi?tir. Maddelere eri?im için yukar?da belirtilen akademik referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM